

AKRAN ZORBALIĞI NEDİR?

Zorbalık, bir birey veya grup tarafından, kendisini koruyamayacak durumda olan kişiye karşı yapılan, fiziksel veya psikolojik sonuçları olan ve süreklilik arzeden bir şiddet türüdür.

Bir davranışın zorbalık olarak kabul edilebilmesi için 3 şart gereklidir

- Karşı tarafa bilinçli ve kasıtlı olarak zarar vermeyi amaçlaması
- Tekrarlayıcı ve sürekli olarak yapılması
- Taraflar arasında güç dengesizliğinin olması gerekmektedir. Kurbanın kendini zorbaya oranla psikolojik ya da fiziksel olarak daha güçsüz, zayıf hissetmesi gerekmektedir



AKRAN ZORBALIĞININ TÜRLERİ NELERDİR?

Fiziksel Zorbalık

Vurmak, itmek, tükürmek, silahla tehdit etmek, hırsızlık, eşyalarına zarar vermek gibi davranışlarla doğrudan fiziksel güç uygulanmasını içermektedir.

Sözel Zorbalık

İsim/lakap takmak, hakaret etmek, alay etmek, bağırarak, laf ile sataşmak gibi olumsuz sözel ifadelerin kullanılmasını içermektedir

Sosyal Yalıtım

Dedikodu yayma, utandırma, diğer öğrencilerin ona aptalmış gibi bakmasını sağlama, hakkında söylenti yayma, gruptan dışlama, diğerlerinin suçlamasını sağlamak, toplum önünde küçük düşürme gibi davranışları içermektedir

İlişkisel zorbalık

Oyuna almamak, arkadaş grubundan dışlamak, görmezden gelmek gibi kişinin sosyal ilişkilerine zarar vermeyi hedefleyen davranışları içermektedir

Siber zorbalık

Rahatsız edici mesajlar atmak, fotoğraflarını izinsiz paylaşmak, sosyal medya hesabını ele geçirmek gibi elektronik iletişim araçlarıyla yapılan davranışları içermektedir.



AKRAN ZORBALIĞINA İLİŞKİN BİLİNMESİ GEREKEN GERÇEKLER



- Akran zorbalığı her okulda ve her kademede görülebilir.
- Akran zorbalığı okulun her alanında gerçekleşmektedir (örn. sınıf, koridor, kantin, okul bahçesi, spor salonu, servis).
- Hiçbir öğrenci zorbalığı hak etmez.
- Akran zorbalığı çocukluğun doğal bir parçası değildir.
- Yalnızca erkek öğrenciler zorbalık yapmaz, kız öğrenciler de zorbaca davranışlar yapmaktadır.
- Zorbalık sadece farklılıkları veya özel gereksinimi olan öğrencilere uygulanmamaktadır; çoğu öğrenci zorbalığa maruz kalma açısından risk altındadır.

AKRAN ZORBALIĞININ SONUÇLARI NELERDİR?

Zorbalık; öğrencilerin okula uyumunda sorunlar yaşamasına, ders başarısının düşmesine, okula devam etmek istememesine neden olabilir. Aynı zamanda içe kapanma, kendine zarar verme, kendini beğenmeme, kendinden nefret etme, özgüven eksikliği ve kişilerarası ilişkiler kurmakta zorlanma gibi psikolojik, sosyal ve fiziksel problemlere neden olabilir.

AKRAN ZORBALIĞININ ÖNLENMESİ İÇİN NELER YAPABİLİRİZ



ÖĞRENCİLERİN VE VELİLERİN ZORBALIK HAKKINDA FARKINDLIK KAZANMALARINI SAĞLAYIN

Öğrenci ve velilere yönelik bilgilendirme çalışmalarıyla zorbalık konusundaki farkındalık artırılabilir. Zorbalık davranışına maruz kalan öğrenciler büyük bir kısmı bu davranışı saklama eğilimindedir. Onların yanında olduğunuzu, desteklediğinizi hissettirin, yaşadıklarını paylaşması konusunda cesaretlendirin.

ÖĞRENCİLERLE SAĞLIKLI BİR İLETİŞİM KURUN

Öğrencilere sevgi ve ilginizi gösterin, onların kendilerini ifade etmeleri için uygun ortamlar hazırlayalım. Öğrencilerimiz desteklendiklerini, değer gördüklerini, ilgilenildiklerini düşünürlerse yaşadıkları zorluklar karşısından sizlerden daha kolay yardım isteyeceklerdir. Öğretmenler öğrencilerin zorbalık hakkında konuşmalarını cesaretlendirmeli ve başlarına gelen olayları anlattıkları takdirde herhangi bir sorunla karşılaşmayacaklarını yönünde öğrencilere güven kazandırmalıdır.

ÖĞRENCİLERİN SOSYAL VE DUYGUSAL GELİŞİMLERİNE DESTEK OLUN

Öğrencilerinizin iş birliği, yardımlaşma, paylaşma, arkadaşlık kurma ve empati gibi sosyal ve duygusal beceriler geliştirmesine katkı sağlayın. Derslerinizde öğrencilerinizin bu becerileri uygulayabilecekleri ve geliştirebilecekleri fırsatlar (grup ödevleri, sosyal projeler, sınıf içi tartışma, drama) yaratın. Okullarda zorbalığı önleme konu başlıklı etkinlikler düzenlenebilir. Dönem içerisinde öğrenciler stantlar kurarak zorbalığı önleme konulu hazırladıkları şiirlerini, kompozisyonlarını, şarkılarını, kısa filmlerini, internet sitelerini ve posterlerini tanıtmaları konusunda desteklenebilirler. Düzenlenecek etkinlikler için öğretmenlerin, ailelerin katılmasının sağlanması etkinliği daha verimli kılacaktır.

AİLEYE YÖNELİK ÇALIŞMALAR

Zorbalık konusunda sürekli aile iletişim halinde olun. Bu konuda aile bilgilendirmeleri ve toplantılar yapılması yararlı olacaktır.

OKUL İÇERİSİNDE YAŞANAN ZORBALIĞI BELİRLEME ÇALIŞMALARI

Okullarda zorbalığın yaygınlığı ve riskli grupları, sınıfları belirleyebilmek için çeşitli tanıma tekniklerinden (test, anket vb.) yararlanabilir. Uygulanan bu tekniklerin sonuçlarına göre ihtiyaca yönelik etkili önleyici etkinlikler hazırlanabilir. Ancak tanıma teknikleri kullanılırken tek bir tanıma tekniği kullanılarak yorumlama yapmaktan kaçınılmalıdır. Velilerle, sınıf öğretmenleriyle ve öğrenciyle görüşmeler yapılarak tanıma tekniklerinden elde edilecek verilerin nesnel olması sağlanmalıdır.

ZORBALIK KONUSUNDA İŞBİRLİĞİ YAPIN

Zorbalık olayları gözlemlediğinizde okul yönetimi, veliler, rehber öğretmen/psikolojik danışman ve meslektaşlarınızla durumu paylaşın, birlikte hareket edin.

ÖĞRENCİLERİMİZİ GÖZLEMLEYELİM

Zorbalık davranışı okulun farklı alanlarında yaşanabilmektedir. Öğrenciler için bu davranışın sıklıkla yapıldığı alanlar güvenli hale getirilmelidir. Özellikle nöbetçi öğretmenlere bu alanların kontrolü konusunda sorumluluklar düşmektedir. Öğrencilerimizdeki okula ilgide azalma, baş ve mide ağrısı, ders başarısında düşme, açıklanamayan yaralanmalar, kendini değersiz görme gibi değişikliklerin dikkate alınması gerekmektedir

OKUL VE SINIF KURALLARI BELİRLEYİN

Herkesin katılımı ile zorbalığın önlenmesi adına okul ve sınıf kuralları oluşturun. Bu kurallara uyulmadığı takdirde gerekli yaptırımlar hakkında bilgilendirme yapalım.